

VÁNDORGYŰLÉS

Bányászati Körkép '99

A Magyar Geofizikusok Egyesülete és a Magyarhoni Földtani Társulat közös vándorgyűlést tartott 1999. szeptember 28-tól október 1-ig Zalakaroson. A vándorgyűlés helyszíne a zalakarosi gyógyfürdő közvetlen közelében fekvő szép, új és kényelmes Men-Dan Hotel volt, itt laktak a résztvevők és itt zajlottak az előadások is. A vándorgyűlés főszervezői ÁBELE Ferenc és CSÁSZÁR János kollégák voltak.

A vándorgyűlés programja szeptember 28-án az IMAGEO munkamegbeszéléssel, úgynevezett „workshop”-pal indult. Szeptember 29-én és 30-án folytak az előadások és a poszter bemutatók, vagyis a tényleges szakmai munka. Október 1-én fakultatív program keretében a Keszthelyi-hegységbe lehetett szakmai kirándulást tenni CSILLAG Gábor vezetésével.

MESKÓ Attila megnyitó előadása PAPP Simon munkás-

ságát ismertette (ld. alább). A vándorgyűlés szakmai programját JESCH Aladár szakmatörténeti előadása („A dunántúli geofizikai tevékenység az Eurogasco és a MAORT irányítása alatt”) és a MOL Rt. KUMMI előadóinak plenáris előadása („A közetfizika helye és szerepe a korszerű szénhidrogén-bányászatban”) nyitotta meg, ezután következett a 28 előadás és 9 poszter bemutató, amit a vándorgyűlés 111 résztvevője hallgatott, illetve nézhetett meg.

A vándorgyűlés gyönyörű (fürdésre csábító) nyárvégi időjárásban, jó hangulatban, eredményesen zajlott le. A szervezés nagyon jó volt, köszönjük. (Egyedül azt sajnáljuk, hogy a Magyar Geofizikának írandó részletesebb beszámolóra már nem futotta a szervezők erejéből.)

Bodoky Tamás

PAPP SIMON MUNKÁSSÁGA

MESKÓ Attila megnyitó előadása a Magyar Geofizikusok Egyesületének vándorgyűlésén (Zalakaros, 1999. szeptember 28. – október 1.)

Bevezetés

A vándorgyűlést PAPP Simon, a legeredményesebb magyar olajkutató emlékének szenteltük, emiatt illő, hogy a megnyitó előadás életéről, munkásságáról és annak számunkra is hasznosítható tanulságairól szóljon.

PAPP Simon (1886–1970) életének jelentős részét a világ, majd 1933-tól Magyarország szénhidrogén-telepei felkutatásának szentelte. Az 1910-es években a Magyar Pénzügyminisztérium megbízásából Erdélyben, az I. világháború után különböző angol és amerikai olajtársaságok megbízásából Albániában, Németországban, Új-Guineában, Ausztráliában, Kis-Ázsiában, Kanadában kutatott kőolaj és földgáz után. 1933-tól kezdve munkásságát a magyarországi szénhidrogén-bányászat megteremtésének szentelte. Bár külföldi cégek (Anglo-Persian Oil Company, Hungarian Oil Syndicate Ltd.) az 1920-as években végzett eredménytelen kutatás után Magyarországról visszavonultak, azaz perspektívát nem láttak, PAPP Simon alig egy évtized alatt hazánkat teljesen önellátóvá tette, sőt a termelésből még exportra is jutott.

1948. szeptember 12-én letartóztatták és koncepciók perben „szabotázs és a népi demokrácia megdöntésére irányuló tevékenység” miatt halálra ítélték. Az ítéletet másodfokon életfogytiglani börtönbüntetésre módosították és csak 7 év múlva, 1955-ben, közel hetven évesen szabadult. Vagyonát elkobozták, akadémiai tagságától megfosz-

tották és többé szaktudására sem tartottak igényt. Nógrádverőcén, kényszertartózkodási helyén meghalt a felesége. Bár a szakma sohasem fogadta el bűnösségét, rehabilitációját csak évtizedekkel halála után sikerült elérni. A Magyar Tudományos Akadémia 1989-ben rehabilitálta. Ítéletét az 1990. évi XXV. törvény — számos más, politikai okból elítéltehez hasonlóan — nyilvánította semmissé. Ugyancsak 1990-ben posztumusz Széchenyi-díjat kapott. Törvényes örököse már nem volt, ezért a díjat és a vele járó pénzösszeget a Magyar Olajipari Múzeumnak adták át.

Munkásságáról, életéről részletes képet ad önéletrajza, amelyet a Magyar Tudományos Akadémia kérésére az 1960-as években írt. Lényegében erre a bőséges anyagra támaszkodik az 1996-ban a Magyar Olajipari Múzeum kiadásában megjelent PAPP Simon: *Életem* c. kötet, melyet SRÁGLI Lajos és TÓTH János rendezett sajtó alá, és DANK Viktor lektorált. Megemlékezésemben, mint legautentikusabb forrásra, erre a műre támaszkodom. Egyben minden földtudománnyal foglalkozó szakember figyelmébe ajánlom, mert mind az olajkutatás és termelés szakmai részleteinek megismerése, mind a XX. századi magyar történelem megítélése szempontjából hasznos olvasmány.

Az életmű legfőbb tanulságának azt tartom, hogy a hazai szénhidrogén-kutatás — feltéve, hogy a földtani ismeretek és a szívós, szorgalmas munka némi szerencsével is párosul — igen eredményes lehet.

PAPP Simon életének főbb állomásai

1886. február 14-én született Kapnikbányán (Szatmár megyében). Apja, PAPP Sándor állami iskolai igazgató-tanító volt. Őt elemi osztályt végzett Kapnikbányán, majd a nagybányai állami főgimnáziumba írták be, ahol 1904-ben érettségizett. Szeretettel emlékezett ezekre az évekre, megemlítve, hogy kitűnő tanárok tanították, akik később egy kivételével budapesti középiskolákba kerültek, latin-magyar tanára pedig belgrádi egyetemi tanár lett. Mind Kapnikbányán, mind Nagybányán ércbányászok között élt és már gyermekkorában gyűjtötte az ásványokat és érceket, megismerte a bányászatot és az ércbányászok életét. Ebből szinte törvényszerűen következett, hogy érettségi után a Kolozsvári Tudományegyetem Matematikai és Természet-tudományi Karára iratkozott be és ott lehallgatta az összes ásvány-földtani, geokémiai, növény- és állattani tárgyakat. 1908-ban doktorált és 1909. január 12-én summa cum laude minősítéssel doktori fokozatot szerzett. A doktori szigorlat fő tárgya: ásvány-kőzetan, melléktárgyai: geológia és általános földrajz.

A középiskolákban tandíjmentes, egyetemi évei alatt ösztöndíjas volt, geológiai dolgozataival pályadíjakat nyert. Büszkén írja önéletrajzában, hogy ezekből a doktorátus költségeit is fedezni tudta.

Még egyetemi hallgatóként sok tanulmányúton vett részt, megismerve Erdély és tágabb környezete számos geológiai, geomorfológiai szempontból érdekes táját (többek között a Gyalui-havasok, a Meszes hegység, a Torjai Bűdös-barlang, a Szent Anna-tó, a romániai olajterületek, az Al-Duna tájait). Külön is említendő az erdélyi Mezőség, ahol akkor indultak a kálisókutatók és később a földgáz-kutatások. A Mezőségben SZÁDECZKY Gyula professzorral, majd LÓCZY Lajos és CHOLNOKY Jenő professzorokkal végzett kutatásokat. LÓCZY Lajos már akkor, a századforduló utáni években felfedezte antiklinálisok jelenlétét, bár alapvető fontosságuk a kőolajkutatásban csak később vált világossá.

1906 nyarán nevezték ki demonstrátornak a Kolozsvári Egyetem Ásvány-földtani tanszékére SZÁDECZKY Gyula professzor mellé. 1909-ben helyettes, majd első tanársegédi beosztást nyert el. Ebben az időben főleg kőzeteket és ásványokat tanulmányozott. Első, nyersolajjal kapcsolatos szakvéleményét 1910-ben írta a Kötelesmező petróleumos területéről, ahol torton mészkövek és homokkövek üregeiben és repedéseiben bitumen és folyékony petróleum volt látható.

1911 tavaszán BÖCKH Hugó (akkor Selmecebányai főiskolai tanár) egy Selmeceben éppen üresedő tanársegédi állást ajánlott, amit PAPP Simon elfogadott. Kolozsvárról a félév befejezése után költözött át és a nyáron kezdte meg tanársegédi munkáját a selmecebányai Bányászati és Erdészeti Főiskola ásvány-, föld- és telepismereti tanszékén BÖCKH Hugó mellett. Későbbi pályafutása szempontjából döntő fontosságú volt, hogy rögtön bekapcsolódott az Erdélyi-medence térképezésébe a földgázkutatás érdekében. Bár még adódtak más feladatai is — például 1912-ben Verespatakon riolit előfordulásokat tanulmányozott, nagyszámú mintát gyűjtött, majd analizált; megállapítandó, hogy káliumtartalmuk elegendően nagy-e káliumos műtrágya gyártására, vagy 1913-ban érckutatást is végzett — munkássága egyre jobban a szénhidrogén-kutatásra össz-

pontosult. 1914-ben a Kárpátalja olajos-gázos-sós területeit térképezte, majd amikor a munka folytatása az első világháború miatt lehetetlenné vált, egészen 1918-ig Egbell környékén dolgozott. Itt a pontos földtani viszonyok megállapítása volt a feladata, a már lemélyített fúrások részletes tanulmányozása és az olajtermelés irányítása mellett. Bár 1914 őszén besorozták katonának, a kormány a szénhidrogén-kutatás folytatását olyan fontosnak tartotta, hogy felmentették és visszaküldték Egbellre.

Az 1914/15. tanévben még helyettesítette BÖCKH Hugót, de a paleontológiai előadások befejezése után főiskolai tevékenysége megszűnt. Minden erejét a földgáz-, szén- és érckutatásra kellett fordítania. A geofizikusok számára igen tanulságos az Eötvös-ingával végzett gravitációs mérések alkalmazhatóságának vizsgálata, amely éppen az egbelli olajmezőhöz kapcsolódott. PAPP Simon a mérések idején már részletes földtani és rétegtani ismeretek birtokában volt, de ezeket nem volt szabad közölnie a geofizikusokkal, csak akkor, amikor azok saját munkájukkal (mérés, korrekciók, feldolgozás, térképszerkesztés) már elkészültek. Az egymástól teljesen függetlenül készült térképek összehasonlítása azt mutatta, hogy jellegük, sőt bizonyos átalakítások után részleteik is nagyon jól korrelálódhatnak. Ezzel a világon először igazolódott a gravitációs mérések alkalmazhatósága szénhidrogéneket tároló szerkezetek kimutatásában: a gravitációs maximum egybeesett az olajtelepet is tartalmazó, már ismert antiklinállissal.

1916-ban a Pénzügyminisztérium X. főosztályára helyezték át és változatos kutatási feladatokkal bízták meg. A szénhidrogén-kutatás mellett (szerb és román területeken) higany-, alunit (kálium-alumínium-szilikát) vas-, réz-, ólomérc- és kénkutatók éppen úgy szerepeltek, mint különböző széntelepek vizsgálata.

Az első világháború utáni nehéz gazdasági helyzet és a kutatások lehetőségeinek csökkenése arra kényszerítette, hogy 1920-tól 1933-ig különböző külföldi vállalatok alkalmazottjaként a világ számos országában dolgozzon. Bár nehéz, de érdekes évek voltak ezek PAPP Simon életében. A változatos földtani viszonyok, az új meg új kihívások a fáradságosan szerzett, de gazdag tapasztalatok bizonyára hozzájárultak ahhoz, hogy visszatérve itthon is rendkívül sikeres kutató legyen. Erről az időszakról csak vázlatos képet adva, csak a főbb állomásokról tesztek említést.

1920-ban a zágrábi Bitumen vállalat főgeológusi állását vállalta el. Fő feladata a petróleum- és földgázkutatás volt (egész Jugoszlávia területén), de szükség esetén köteles volt szakvéleményt adni ércekkel, szénnel és bármely más hasznosítható ásvány és kőzet termelésével kapcsolatos kérdésben is.

1923-ban a bitumennel kapcsolatos kötelezettségének teljesítése mellett, az Anglo-Persian Oil Co. Ltd. megbízását is elvállalva, helyettes vezetőként kiváló angol geológusok társaságában bekapcsolódott az Albániában folyó földtani kutatásokba. Az eredmény több sikeres fúrás telepítése volt, amelyek olajat adtak.

1927-ben 3 évre szóló szerződést írt alá az Anglo-Persian Oil Co. Ltd.-del és először néhány hónapig Törökországban, majd 1927–29-ben, Ausztráliában és Új-Guineában, 1930-ban Kanadában vezetett expedíciókat, vett részt geológiai térképezésekben, jelölt ki fúrópontokat és tárt fel olaj- és gázmezőket.

1931 őszén egy másik angol vállalat, a Land and Roy-

alty Co. Ltd. (London) megbízásából Németország egyik területén vezette a geofizikai és földtani kutatásokat olajelőfordulás reményében. Mivel tudomására jutott, hogy a European Gas and Electric Co. (EUROGASCO) Magyarországon koncessziót fog kapni szénhidrogén-kutatásokra, elhatározta, hogy hazatér és megkísérli a hazai olaj feltárását.

Bár egy angol koncessziós szerződés keretében 1921–25 között végzett kutatások teljesen eredménytelenek voltak, PAPP Simon meg volt győződve arról, hogy nálunk is van kereskedelmi mennyiségű olaj, csak meg kell találni. 1933 júniusában az EUROGASCO megkötötte a koncessziót a magyar állammal és PAPP Simon már egy hónap múlva a vállalat főgeológusaként kapott lehetőséget arra, hogy hozzákezdjen nagyszabású tervéhez, a magyar olajipar kialakításához. Pozícióját 15 éven át megtartva egészen 1948. augusztus 12-ig a magyarországi kutatások vezetője volt és olyan eredményeket ért el, amilyeneket előtte senkinek sem sikerült. Valóban megteremtette a magyar olajipart.

Az olaj- és gáztermelés nagyságát az 1. táblázat összegzi (kerekített adatok, forrás: PAPP Simon: Életem).

Év	Olajtermelés (ezer tonna)	Földgáztermelés (millió köbméter)
1937	1,4	2,3
1938	37,3	15,0
1939	141,8	46,3
1940	249,6	75,9
1941	421,6	136,6
1942	665,2	221,9
1943	837,7	266,1
1944	810,0	310,7
1945	665,6	363,5
1946	674,5	412,2
1947	569,3	374,1
Összesen	5064,0	6964,1

1. táblázat. A kőolaj-és földgáztermelés változása 1937 és 1947 között

Az összesen több mint 5 millió tonna olaj és közelítőleg 7 milliárd köbméter gáz termelése kiemelkedő eredmény. Különösen figyelemre méltó a rendkívül gyors felfutás: a termelés néhány év alatt megszázsorozódott. Valamennyi termelő kutat PAPP Simon vezetésével alakították ki és még felmérni is nehéz mennyit veszített az ország azzal, hogy kutatásait 1948 októberétől már nem folytathatta.

Az ellene emelt vádak teljes egészükben alaptalanok voltak. Ennek illusztrálására csak két példát idézek (PAPP Simon: Életem 222–232. oldal). Az egyik súlyos vád az volt, hogy az ismert mezők termelését szándékosan csökkentette. A 2. táblázat a teljes hazai termelést (első oszlop) hasonlítja össze az 1948-ban már ismert és PAPP Simonnak köszönhető mezők termelésével (második oszlop).

A számok világosan mutatják, hogy a már ismert mezőkből egyszerűen nem lehetett többet termelni. A teljes termelés csak azután növekedett, amikor 1950-től kezdve a Lendvaujfalu, majd 1951-től a Nagylengyel környéki mezők termelése is megindult. Egyébként ez utóbbi mezők feltárásához vezető kutatómunka kezdeti lépéseit is PAPP Simon irányította.

Év	Teljes termelés (ezer tonna)	1948-ban ismert mezők termelése (ezer tonna)
1948	482,6	482,6
1949	503,1	503,1
1950	508,5	467,1
1951	494,8	418,1
1952	585,5	448,9
1953	824,1	406,8
1954	1197,4	372,4

2. táblázat. A magyar kőolajtermelés 1948 és 1954 között, összehasonlítva az 1948-ban már ismert mezők termelésével

A másik, figyelmet érdemlő tény, hogy a börtönben is több alkalommal kérték fűrópontok kijelölésére vagy más fontos, geológiai szaktudást igénylő feladat megoldására. Ha komolyan gondolták azt a vádat, miszerint szándékosan rosszul választotta ki a fűrópontokat, miért bíztak volna meg az elítélt rab véleményében? De megbíztak benne akkor, amikor a Hahót-Sójtör területen kellett fűrópontot kijelölni (1949) vagy amikor eldöntötte, hogy Lispén és Lovásziban milyen rétegeket kell megnyitni (1950). Tanulmányt írtak vele a mezőkeresztesi olajmezőről (1953) és a mélyfúrások műszaki műveleteire fordított időtartamról (1954). De vizet is kerestettek vele a recski fogolytábor ellátásához. 1950 őszén az 1:25 000 földtani térkép és egy bányakompasz segítségével összeszedte a Mátra északi oldalának forrásait, megadva, milyen úton lehet a vizet levezetni, és ezzel megoldotta 3000 fogoly vízellátását.

Szabadulása után (1955) már nem vehetett részt a kutatásban, de az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt, illetve a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából írt tanulmányai a magyar kőolaj- és földgázbányászat történetéről máig értékes, tanulságos munkák [pl. PAPP 1963, 1964].

Temetése 1970. augusztus 7-én szinte politikai demonstrációnak számított, még élő munkatársai, tanítványai mellett a szakma legjobbjai, akadémikusok, egyetemi tanárok jelentek meg.

A MAORT-időszak és a MAORT-per PAPP Simon halála után is sokakat foglalkoztatott. 1984-ben jelent meg GALGÓCZI Erzsébet „Vidravas” című regénye. Mindenki tudta, hogy a főszereplő Simon Pál valójában PAPP Simon. A rehabilitációját kérő akadémikusok nevét a kiváló író nem változtatta meg, a felsorolás megfelel a valóságnak. A Magyar Tudományos Akadémia kitaró erőfeszítéseinek hatására 1989-ben hivatalosan is megsemmisítette a kizárásról hozott határozatot — megelőzve ezzel az állami rehabilitációt és az 1990. évi posztumusz Széchenyi-díjat.

A magyar szénhidrogén-kutatás aranykora: 1933–1948

Magyarország területén az olajkutatás a 19. század derekán kezdődött, de kevés sikerrel járt. 1905-ig bezárólag mindössze 55 500 tonna kőolajat termeltek és ennek is több mint 90%-át bitumen palák és aszfalthomok lepárlásából nyerték. Ennek a tökehiány és a szakértelem alacsony színvonal mellett oka volt a jogi szabályozatlanság is.

Az 1911. évi VI. törvény kimondta a kőolaj- és földgázkutatás, valamint -termelés állami monopóliumát, de lehetővé tette a kutatás és bányászat jogának átruházását hazai és külföldi vállalatokra (koncesszió). A Pénzügyminisztéri-

umhoz tartozó állami vállalat az I. világháborúig Erdélyben földgázmezőket, 1914-ben Egbell mellett olajmezőt talált.

Az I. világháború után hazai vállalkozó nem akadt és a trianoni határokon belül egyetlen reményteljesnek tekintett terület sem maradt. A koncessziós törvény alapján az Anglo-Persian Oil Co. egyik leányvállalata megalapította a Hungarian Oil Syndicate Ltd. vállalatot, amely 1921 és 1927 között a Dunántúlon eredménytelen kutatásokat végzett, majd az országból távozott.

PAPP Simon számos külföldi expedíciója között többször is járt itthon és igyekezett meggyőzni az illetékes magyar hatóságokat, a Pénzügyminisztériumot, pénzintézeteket és szénbányavállalatokat, hogy még az I. világháború előtti területének egyharmadára csökkentett országban is van értelme a szénhidrogén-kutatásnak. Az akkori vezetők az angolok eredménytelen kutatásaira, majd a koncesszió felmondására hivatkozva nem tudták elképzelni, hogy valaha is lehet Magyarországon kőolaj- és földgáztermelés. PAPP Simonnak először a Standard Oil of New Jersey, majd ezek segítségével az EUROGASCO vezetőit sikerült meggyőznie arról, hogy érdemes lehet Magyarországon is befektetni. Ahogyan már említettem, a koncessziós szerződést a magyar kormány 1933. június 8-án megkötötték és 1933. júliusában PAPP Simon már el is vállalta a főgeológusi állást. Érdekes adalék, hogy az EUROGASCO hivatali helyiségei először a Földtani Intézetben voltak, majd 1936 szeptemberében a vállalat átköltözött a Gresham palotába.

PAPP Simon a földtani térképezés és gravitációs vizsgálatok mellett 1934-ben egy amerikai csoporttal már szeizmikus méréseket is végeztetett a Kisalföldön. 1936-ban pedig az első magyarországi elektromos fúróluk vizsgálatot rendelte meg a Schlumberger cégtől.

A földtani és a geofizikai kutatások első eredménye a Lisse határában felfedezett olajmező volt (1937. február). Papp Simon, mint az EUROGASCO főgeológusa, nemcsak Magyarországon dolgozott, feladata volt az ausztriai és csehszlovákiai koncessziós területek kutatása is. A Grazi-medencében torziósinga- és mágneses méréseket végeztetett, Morvamezőn — ahol már régebben térképezett perspektivikus területeket — a fúrások kutatások hoztak szép eredményt. A Zisterdorf és Zwerndorf közötti terület Ausztria és az akkori Csehszlovákia határán egyike a két ország leggazdagabb földgázmezőinek.

Hazánkban a Zala megyei Budafapuszta B-1 fúrása jó minőségű földgázt, majd a B-2 fúrás 1800 méter mélységben olajat tárt fel. A B-2 kút termelési eredményei alapján alakult meg az EUROGASCO jogutódjaként 1938. július 15-én az első magyarországi olajbányászati nagyvállalat, a Magyar Amerikai Olajipari Részvénytársaság (MAORT). Részvénytőkéjének több mint 90%-a a Standard Oil of New Jersey kezében volt.

A MAORT termelése 1939-ben az ország kőolajsükségletének 80%-át, 1940. évi mintegy 150 ezer tonnás termelése már 100%-át fedezte és később exportra is jutott. Magyarország importáló országból kőolajtermelő országgá lépett elő. A budafapusztai mező után 1940-ben a lovászi, 1941-ben a lendvaujfalvi mezőt tárták fel.

1941-ben megnyitották a Bázakerettye és Budapest közötti csővezetékét, amely akkor Európa leghosszabb kőolaj-távvezetéke volt. Nagykanizsán kerületi központot alakítottak ki vegyészeti laboratóriummal, Bázakerettyén műhelyt létesítettek a gépek, berendezések javítására és az

alkatrészek, gépek utánpótlásának biztosítására.

1940-ben a Magyar-Német Ásványolajművek Kft. (MANÁT) kapott koncessziót az Alföld és Muraköz kb. 30 000 km² nagyságú területére. Geofizikai mérések után összesen 22 kutatófúrást mélyítettek (Tótkomlós, Ferencszállás, Sándorfalva, Körösszegapáti stb.), de kitermelésre érdemes mennyiségű kőolajat nem találtak. A tótkomlói 1. számú kút kitörése azonban valószínűvé tette, hogy az Alföld területén is lehetnek szénhidrogénmezők. Ezt a kutatások — bár jóval később — igazolták.

A második világháború a kőolajtermelés növelését elsődleges fontosságú stratégiai céllá tette. A háborús gépezet minden mennyiséget felemészítő fogyasztó volt. A rablógazdálkodást ennek ellenére sikerült elkerülni, amit az is mutat, hogy a termelés 1943-ig folyamatosan emelkedett csak a háború utolsó évében kezdett csökkenni és akkor sem a feszített ütemű termelés, hanem új mezők hiánya, az előkészítő kutatás elmaradása miatt (1. táblázat). A MAORT zavartalan működésének feltételei csak 1941 végéig maradtak meg. Az Amerikai Egyesült Államoknak küldött hadüzenet után a vállalatot december 20-án kincstári használatba vették, az amerikai vezetőknek el kellett hagyniuk az országot. Ezekben a zavaros és nehéz időkben, politikai és katonai fenyegetettség és zaklatás ellenére PAPP Simon biztosítani tudta a munka folytonosságát.

Nem volt kisebb feladat a háborús károk helyreállítása és a termelés beindítása. A Dunántúlon változatlan szervezeti keretek között folytatódott a tevékenység. 1945. április 10-én már megindult a termelés a Lovászi-38 és Lovászi 100 kutakból, és április 11-én a budafapusztai mezőt, 14-én a Hahót-pusztaszentlászlói mezőt is a termelésbe állították. A termelés néhány hónap alatt elérte az előző évi időszak szintjének 80%-át. Ezzel egy időben megkezdtek a jogi rendezést: a kincstári használatba vételt 1945 novemberében törölték. Az élet visszatérhetett volna rendes kerékvágásba. A szovjet hadsereg ellátása, majd a jóvátétel, végül az ország érdekeit és teherbírási képességét figyelmen kívül hagyó szovjet-magyar gazdasági és kereskedelmi egyezmény azonban teljesíthetetlen követelményeket állított a MAORT elé. A nehézségeket fokozta, hogy az alföldi kutatások ezekben az években még nem tudták pótolni a zalai olajmezők termelésének természetes apadását.

1945-ben létrehozták a Magyar-Szovjet Nyersolaj Rt.-t, a MASZOVOL vállalatot 50–50%-os magyar és szovjet tőkerészesedéssel az alföldi kutatások végzésére. Alapja a német tulajdonú MANÁT volt, amely a fegyverszüneti szerződés és a potsdami egyezmény értelmében a Szovjetunió tulajdonába került. A vállalat rövid működése alatt (1949. december 31-én szűnt meg) megtalálta a körösszegapáti és biharmagybajomi kőolajtelepeket és egy Kaba melletti földgázmezőt, de a termelés több mint egy nagyságrenddel kisebb volt a kívánatosnál.

A teljesíthetetlen követelményektől elmaradó termelést felhasználva, egyben ürügyet teremtve a MAORT államosítására, koncepciók pert konstruáltak. PAPP Simont és a vállalat néhány más vezetőjét szabotázs vádjával vették őrizetbe, majd ítélték el. A vállalatot szeptemberben állami kezelésbe vonták és az év végén államosították. A hamis vádak, valótlan állítások, a jó szakemberek elvesztésének következményeit a magyar olajipar csak több évtized elteltével tudta kiheverni. Olajtermelésünk egyre jobban elmaradt a hazai szükséglettől.